

Mediji i informiranje

Sud Europske unije
PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 44/18
U Luxembourgu 12. travnja 2018.

Mišljenje nezavisnog odvjetnika u predmetu C-335/17
Valčeva/Babanarakis

Nezavisni odvjetnik Szpunar predlaže Sudu da presudi da pravo na kontakt s djetetom u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću uključuje pravo djeda i bake na kontakt s djetetom

Pravom Unije propisano je jedinstveno i ujednačeno pravilo o nadležnosti tijelâ države članice uobičajenog boravišta djeteta

Bugarska državljanica Neli Valčeva je baka po majčinoj liniji maloljetnog djeteta rođenog 2002. Nakon što su mu se roditelji razveli, dijete uobičajeno boravi u Grčkoj sa svojim ocem, koji je grčki državljanin. Njegova baka želi ishoditi pravo na kontakt s djetetom. Smatrajući da joj je nemoguće održati kvalitetan kontakt s unukom te s obzirom na to da je bezuspješno zahtjevala podršku grčkih tijela, pokrenula je postupak pred bugarskim sudovima kako bi se utvrdio način ostvarivanja prava na kontakt s djetetom između nje i njezina unuka. Zahtjevala je da ga redovito viđa jedan vikend mjesечно i da ga kod sebe ugošćuje dvaput godišnje na dva ili tri tjedna tijekom njegovih praznika. Bugarski prvostupanjski i žalbeni sudovi odbili su zahtjev zbog nenađežnosti s obrazloženjem da je uredbom Unije (Uredba Bruxelles II.a)¹ propisana nadležnost sudova države članice u kojoj dijete ima uobičajeno boravište (u ovom slučaju, riječ je o grčkim sudovima).

Odlučujući u posljednjem stupnju, Vrhoven kasacionen sad (Vrhovni kasacijski sud, Bugarska) smatra da je, kako bi se utvrdilo koji je sud nadležan, bitno znati primjenjuje li se Uredba Bruxelles II.a na pravo djeda i bake na kontakt s djetetom.

U svojem današnjem mišljenju nezavisni odvjetnik Maciej Szpunar prije svega podsjeća na temeljnu važnost koju Uredba Bruxelles II.a pridaje načelu prvenstva interesa djeteta kojim se treba rukovoditi u analizi u ovom predmetu.

Nezavisni odvjetnik zatim navodi da ako bi zahtjevi za ostvarivanje prava na kontakt s djetetom drugih osoba koje nisu roditelji trebali biti isključeni iz područja primjene Uredbe Bruxelles II.a, sudska nadležnost za takve zahtjeve utvrđivala bi se nacionalnim, neusklađenim pravilima. Time bi se povećala opasnost od vođenja spora pred sudom s kojim dijete nema bitnu vezu kao i opasnost od usporednih postupaka i međusobno suprotnih odluka, što bi bilo protivno svrsi Uredbe Bruxelles II.a, koja ima za cilj utvrditi ujednačena pravila o nadležnosti kojima se poštije načelo blizine u sudskim postupcima.

Nezavisni odvjetnik analizira i mjerodavne međunarodne instrumente poput Haške konvencije iz 1996.² Utvrđuje da se u tim tekstovima koristi širok „pojam prava“ na kontakt s djetetom, čime se potvrđuje uključenje u obiteljski život odnosa među bliskim srodnicima koji mogu imati znatnu ulogu.

Nezavisni odvjetnik zaključuje da „pojam prava“ na kontakt s djetetom uključuje druge osobe koje nisu roditelji ako te osobe imaju pravne ili činjenične obiteljske veze s djetetom.

¹ Uredba Vijeća (EZ) br. 2201/2003 od 27. studenoga 2003. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskeh odluka u bračnim sporovima i u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću, kojom se stavlja izvan snage Uredba (EZ) br. 1347/2000 (SL 2003, L 338, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavje 19., svezak 3., str. 133.)

² Konvencija od 19. listopada 1996., donesena na Haškoj konferenciji, o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznanju, ovrsi i suradnji u odnosu na roditeljsku odgovornost i o mjerama za zaštitu djece.

NAPOMENA: Sud nije vezan mišljenjem nezavisnog odvjetnika. Zadaća nezavisnih odvjetnika je predložiti Sudu, u punoj neovisnosti, pravno rješenje u predmetu za koji su zaduženi. Suci Suda sada počinju vijećati u ovom predmetu. Presuda će se donijeti naknadno.

NAPOMENA: Prethodno pitanje omogućuje sudovima država članica da, u okviru postupka koji se pred njima vodi, upute pitanje Sudu o tumačenju prava Unije ili o valjanosti akta Unije. Sud ne odlučuje o nacionalnom sporu. Nacionalni sud mora rješiti predmet sukladno odluci Suda. Tom su odlukom jednako vezani i drugi nacionalni sudovi pred kojima bi se moglo pojaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

Cjelovit tekst mišljenja objavljuje se na stranici CURIA na dan čitanja.

Osoba za kontakt: Nancho Nanchev ☎ (+352) 4303 4293